

Nagyböjt IV. vasárnapja – 2011. április 3.

Az öregembernek ellopták a kedvenc baltáját. Ő legalábbis úgy gondolta, mert hiába kereste hosszú időn át, sehol sem találta. Mérgében és kimerültségében alig kapott levegőt. Kinyitotta hát az ablakot, és kikönyökölt a párkányon, morgolódva magában. Épp akkor sétált arra a szomszéd fiú, aki amúgy sem volt túl szimpatikus az öreg bácsi számára. „Biztosan ő volt!” – morfondírozott az öreg. „Épp olyan a tekintete, mint egy tolvajé: olyan sunyi és lapos. Na és persze a járása! Az is olyan tolvajos: szinte settenkedik. A kezei meg mélyen a zsebében. Biztosan rejteget valamit. Igen, minden kétséget kizáróan ő a tolvaj! Na majd holnap végére járok a dolognak.” Azzal becsapta az öreg az ablakot, s lefeküdt aludni. Másnap reggel arra ébredt, hogy leverte a kispárnát a feje alól. Lehajolt hát, hogy fölvegye. Közben bepillantott az ágy alá, s lám, ott hevert a kedvenc baltája: nem is lopták el! Örömmel nyitotta ki az ablakot, hogy kiszellőztesse a szobát. Most is épp ott sétált el a ház előtt a szomszéd fiú. A bácsi újra morfondírozni kezdett. „Nem is olyan a tekintete, mint egy tolvajé! Sőt, pont hogy becsületes, egyenes a nézése. Na és a járása! Az sem egy tolvajé. A kezei meg nincsenek is a zsebében. Olyan jóra való az egész kinézete. Nem, ez a fiú sosem tudna lopni.”

A mai szentírási olvasmányok mindegyike a vakságról, a sötétségről, a megfelelő látás hiányáról szól. Nem a testi vakságról, hanem a belső látás hiányáról, a lelki vakságról beszél azonban Isten igéje. Ez sokszor fájdalmasabb félreértésekhez, tévedésekhez és botlásokhoz vezet, mint a testi szem használhatatlansága. Aki lelkileg vak, az nem tudja helyesen látni, megtapasztalni a másik személyt, legyen szó akár Istenről, akár az emberekről. Az olvasmányban Sámuel azt a feladatot kapja, hogy Izáj fiai közül kenje fel Izrael eljövendő királyát. Amikor Izáj odavezeti hozzá legidősebb fiát, Eliábot, Sámuel próféta már emelné az olajos szarut, hogy felkenje királlyá, mert látva a fiú magas termetét, jó kiállását, szépségét, testi erejét ezt gondolja magában: „Íme, már itt is áll az Úr előtt az Ő fölkentje!” Isten azonban visszafogja a kezét: „Nem őt választottam ki. Ne nézd a magas termetét, a külsejét, hiszen azt elvettem.” Valami mást kellene meglátni a kiválasztottban, de erre akkor sem Sámuel, sem maga Izáj nem képes. Valószínűleg az apa is erősen meglepődhetett, amikor a legkisebb, legjelentéktelenebbnek tartott fiúra esett az Isten választása, aki a juhokat őrizte kint a pusztában. Mégis ő lett Izrael legnagyobb királya, Dávid, akinek leszármazottai közül Jézus is született.

A szentleckében Pál apostol magukról a megtért keresztényekről beszél, amikor azt mondja: korábban sötétség voltatok, de most világosság vagytok Krisztusban. Az igaz hit és a krisztusi értékrendre épülő életforma valóban olyan látásmódot ad az újonnan megkeresztelteknek, ami korábbi pogány életükhöz képest valódi megvilágosodást jelent. Észreveszik Isten jelenlétét, ajándékait az

életükben, s testvérként tudnak tekinteni embertársaikra is, akikkel korábban közömbös, netán ellenséges viszonyt ápoltak.

Az evangéliumban pedig a vakon született meggyógyítása körüli események arra tanítanak, hogy mennyire szükségünk van a sötétségtől való megszabadulásra, hogy Krisztus tekintetével tudjunk nézni mindenkire. Mennyire tiszta Jézus látása! Vajon ki veszi észre rajta kívül a megvetett, lenézett vámosban, Mátéban a későbbi apostolt, evangélistát? Ki látja meg rajta kívül a bűnös asszonyban, aki könnyeivel öntözi és hajával törölgeti a lábát Simon farizeus házában, és akit mindenki legszívesebben kidobtatna, azt az embert, aki „nagyon tud szeretni”? Jézus a társadalom peremére szorított betegekben, szenvedőkben, akiket a korabeli felfogás bűnösöknek és vétkeik miatt bűnhődőknek tartott, meglátja a segítségre szoruló, szabadulni vágyó felebarátokat, akiknek sorsában „Isten tetteinek kell megnyilvánulnia”. Mi vajon miért nem tudunk ennyire tisztán látni? Mi akadályozza lelki szemeink működését?

Legtöbbször talán az önzés, amellyel nem tudunk felülemelkedni saját életünk alacsony peremén. Nem tudjuk elfogadni, hogy valakinek lehet más a véleménye bizonyos helyzetekben, dönthet, cselekedhet, szólhat másként, mint ahogyan mi tennénk. Rossznak, elítélendőnek tartjuk azt, ami nem egyezik akaratainkkal, aktuális vágyainkkal, törekvéseinkkel.

Vakká tehet bennünket a sértettség, valamilyen ellenünk elkövetett rossz meg nem bocsátása is. Nem tudunk jót feltételezni arról, aki megbántott minket, inkább „kimagyarazzuk” a legegységesebb pozitív megnyilvánulását is, csakhogy nehogy véletlenül jónak kelljen tartanunk őt bármiben is.

Nagyon sokszor homályosítja el látásunkat az előítéletek sokasága, amelyek jórészt a tudatlanságból, a kellő ismeretek hiányából fakadnak. Nem ismerjük meg eléggé az embereket, nem látjuk át eléggé a helyzeteket, mégis egyértelmű ítéletet mondunk anélkül, hogy időt adnánk magunknak és a másoknak, anélkül, hogy lelkiismeretesen tájékozódnánk.

Eltakarhatja szemünk előtt a valóságot a bűneinkben való megátalkodottság, a bűnös állapot is. Legtöbbször az látja meg nagyon könnyen a hibát, a vétket a másokban (és csak azt!), aki maga is hasonló hibákban, vétkekben ludas.

Nemcsak embertársainkkal, hanem Istennel szemben is lehetünk vakok. Sokan Őt sem ismerik fel, vagy félreismerik, helytelenül látják hasonló okok miatt, mint amiket előbb felsoroltunk. Nem rendelkeznek elégséges ismeretekkel, de nem is keresik az igazságot, nem keresik meg a választ az életükben óhatatlanul felmerülő kérdésekre. Ezért nem látják meg a teremtmények mögött a Teremtőt, a napról-napra kapott ajándékok mögött az Ajándékozót. A bűnökben való megátalkodottság pedig ellenségesnek és rosszindulatúnak mutatja a végtelenül szerető, megbocsátani akaró Istent azok számára, akik nem ismerik be, hogy rászorulnak erre az irgalomra, megbocsátásra.

Jézus meg tudja és meg akarja tisztítani a mi látásunkat is, hogy az Ő szemével tudjunk tekinteni az Atyára és embertársainkra. Megadja a kegyelmet

a sötétségtől való megszabaduláshoz, azonban nekünk is meg kell tennünk azt, ami már a mi feladatunk. Útra kell kelnünk, hogy megmosakodjunk a Küldött (Siloé) tavában! Fogadjuk el azt az életet, azt a küldetést, amire Jézus hív meg a keresztségben, s váltsuk tettekre a Tőle kapott kegyelmet!